

TILSKUDD TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER

Retningslinjer for Alta kommune, 2021 - 2024

Vedtatt 25.01.21: Hovedutvalget for tekniske tjenester, miljø og landbruk, sak 4/2021

Bakgrunn og formål

Tilskudd til tiltak i beiteområder er en statlig tilskuddsordning hvor kommunene tildeles midler de skal forvalte etter lokale retningslinjer. Formålet er *å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene*, jfr forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder FOR-2013-02-04-206.

Landbruksdirektoratet har utarbeidet tilhørende rundskriv 2019-45.

Målgruppen er beitelag og andre former for organisert samarbeid der det drives næringsmessig beitedrift, dvs der dyra normalt går minst 5 uker på utmarksbeite og hvor mer enn halvparten av medlemmene har rett til produksjonstilskudd.

Det kan også gis tilskudd til enkeltforetak som har rett til produksjonstilskudd, men der naturgitte eller driftsmessige forhold gjør samarbeid vanskelig.

Kommunene må utarbeide lokale retningslinjer, hvor det fremgår hvilke tiltak som prioriteres. Retningslinjene bør ses i sammenheng med SMIL-ordningen og koordineres med denne, siden tiltak kan falle inn under begge ordningene.

Retningslinjene er utarbeidet administrativt og sendt på høring til bondeorganisasjonene og beitelagene. Stadfesting av strategien skjer politisk.

Utfordringer med beiter i Alta:

- Rovdyr i beiteområder
- Lang avstand til beiten
- Væravhengig ved båttransport
- Dyr legger seg til på trafikkert veg
- Dyr kan komme inn på jordbruksarealer i utmarksbeitesesongen
- Konflikt med hytteeiere angående beiterett og gjerder
- Løse hunder
- Forholdsvis få medlemmer i beitelagene, er derfor avhengig av frivillig hjelp for å få til god organisering av sanking om høsten.

Hva kan det gis tilskudd til

Tilskudd kan gis til investeringer i faste installasjoner og annet utstyr knyttet til beitebruk i utmark, samt tidsavgrensede planleggings- og tilretteleggingsprosjekter.

I Ulike typer faste og mobile investeringstiltak (Listen er ikke uttømmende):

- Sperregjerder

Et sperregjerde skal hindre beitedyr i å komme ut av beiteområdet. Sperregjerder kan også tjene til å avgrense beiteområdet mot vei, tettbebyggelse og sammenhengende jordbruksområder. Rene inngjerdinger av beitedyr i utmark faller ikke inn under definisjonen

av sperregjerde, og tilskudd gis normalt ikke til dette. Heller ikke skal det gis tilskudd til gjerder mellom innmark og utmark som faller inn under *Lov om grannegjerde*.

- Ferister

Ferister bør være av godkjent fabrikat eller bygd etter standardtegninger.

- Bruer

Det kan gis tilskudd til bruer som er dimensjonert for føring av beitedyr. Dersom bruene er kraftigere dimensjonert enn dette, kan kostnadsoverslaget eller tilskuddsandel reduseres tilsvarende.

- Gjeterhytter

Kostnadsoverslag for gjeterhytter kan omfatte hytter inntil 20 m² med kvadratmeterpris som tilsvarer gjennomsnittlig kostnad for hytter av enkel standard i det aktuelle området.

- Sanke – og skilleanlegg
- Anlegg/ rydding/ utbedring av driftsveier
- Saltsteinsautomater
- Transportprammer
- Elektronisk overvåkningsutstyr (radiobjeller, lammenoder, merkesavlesere, findmysheep, droner mv.)
- Elektronisk gjerde (for eksempel av typen Nofence)

II Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter kan være ulike type prosjekter som retter seg mot organisering og tilrettelegging av utmarksbeitene for god og effektiv beitebruk, f. eks.:

- Planlegging og prosjektering av faste installasjoner
- Ny organisering av beitelag og utmarksbeiteområder
- Prosjektrettet arbeid for stimulering til økt beitebruk og rasjonell utnyttelse av beitene
- Tidsbegrenset utprøving av nytt utstyr som kan bidra til effektiv og god beitebruk
- Utarbeidelse av planer (beitebruks-, tiltaks-, beredskapsplan mv.) for utmarksbeite
- Vegetasjonskartlegging.

Prioritering av tilskudd og støttenivå

Alta kommune ønsker å prioritere nødvendige anlegg for samling, og frakt av dyr til og fra beite, tilskudd til teknologi som fremmer bruk av utmarka til beite, og tiltak som kan redusere tap av dyr på beite, eksempel radiobjeller og nofence.

- Ved tilskudd til sperregjerder og sanke-/skilleanlegg innvilges et tilskudd på inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag (maks tilskuddssats iht. forskrift).
- Ved tilskudd til elektronisk overvåkning (inntil 50 % av dyretallet) og til planleggings- og tilretteleggingstiltak inntil 70 %.

Følgende tiltak vil bli prioritert:

- Samlegjerder, flytebrygger o.l. i forbindelse med frakt av dyr
- Tilskudd til teknologi som fremmer bruk av utmarka til beite, for eksempel radiobjeller og nofence

Søknad, saksbehandling og tilskuddssatser

Tilskuddet gjøres kjent gjennom landbrukskontorets INFO-skriv, som sendes ut til alle bønder 2-4 ganger pr år, og på kommunens hjemmeside.

Søknadsfrist er 1. juni (hovedsøknadsfrist). Dersom det blir midler igjen vil disse kunne tildeles på høsten, søknadsfrist 1. oktober. Tildeling gjøres av jordbrukssjefen iht. forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder. Vedtak kan påklages etter forvaltningslovens bestemmelser. Stadsforvalteren er klageinstans.

Søknad om tilskudd sendes digitalt med innlogging via ID-porten/Altinn. Til søknaden skal det vedlegges kart, grunneiers tillatelse, kostnadsoverslag og finansieringsplan. Verdi av eget arbeid settes til kr 350,- pr time.

Tiltakshaver er for øvrig selv ansvarlig for å hente inn nødvendige samtykker etter lover og regler som tiltaket faller inn under.

Frist for gjennomføring av tiltak er 3 år. Det kan gis ytterligere utsettelse, til sammen 5 års arbeidsfrist, dersom det søkes om dette.

Det gis ikke tilskudd til tiltak som er påbegynt før søknaden er behandlet.

Delutbetaling kan skje etter skriftlig anmodning, etter hvert som arbeidet utføres, men minst 25 % holdes igjen til arbeidet er slutført, godkjent og utgiftene dokumentert.

Fra Husøya, foto Frank Simensen